

Alastair Reynolds - Andělé z popela

(Angels of Ashes)

Sergio letěl pod marsovskou oblohou v barvě sněhu potřísněného krví. Minulou noc mu nervy nedovolily usnout a teď se spánek dožadoval splacení dluhu, přestože odříkával kiwidinocké liturgie, které mu katecheta vybral z denního breviáře. Předtím prolétl nad karavanou kočovníků - nebylo obvyklé, aby se pustili tak daleko na západ od Vikingville - a pohled na jejich ploužící se, fábocky ověšené stroje mu připomněl Indrani, s tváří kouzelnější než kterýkoli portrét z barevných skel v semináři. Ptala se ho, jak se jmenuje, pomazávala ho každou slabikou, a pak mu najednou místo Indrani hřímal v hlavě Bůh, tak hluboko, že mu to připadalo, jako by promlouvala krajina.

«NEIDENTIFIKOVATELNÝ LETOUN,» řekl hlas. «CHYSTÁTE SE NARUŠIT POSVĚCENÝ VZDUŠNÝ PROSTOR.»

Prudce procitl, vědom si boule v klíně. Ještě teď Indrani cítil, jako by si její vůni přenesl ze spánku. Polatinštěný text z breviáře se přestal posouvat po sítnici a na obzoru vyrostl jeho cíl, mnohem blíž, než si představoval. Byl to stometrový alabastrový obelisk obklopený menšími věžičkami, uzavřený v kupoli. Vzduch mezi věžičkami se hemžil opěrnými oblouky a lávkami, známky obydlí však nebyly nikde patrné. «POKUD NECHCETE BÝT ZNIČEN OBRANNÝMI SYSTÉMY CHRÁMU, ODVYSÍLEJTE IDENTIFIKAČNÍ KÓDY,» pokračoval hlas, byť ne tak působivě, neboť Sergio již poznal, že to mluví katecheta, kterého mu implantovali v den, kdy byl vysvěcen. Hlas dodal: «MÁTE DESET SEKUND NA UPOSLECHNUTÍ NEBO ZMĚNU VEKTORU...»

«Rozumím,» řekl. «Okamžik...»

Sergio dal pokyn ornitoptéře, aby vydala trylek, který Chrám ujistí o jeho dobrých úmyslech, a díval se, jak obranné chrliče schovaly vyplazené jazyky a zavřely zubaté tlamy; hlavně paprskových vrhačů zmizely v nozdrách, rubínová zář očí s laserovými zaměřovači pohasla.

«VÍTEJ, BRATŘE MENENDEZI,» pronesl hlas. «S MILOSTÍ BOŽÍ POKRAČUJ. BUDE TĚ ČEKAT ČLEN ŘÁDU.»

Mechanického bratrstva, blesklo mu hlavou.

Ornitoptéra pronikla samouzavírací polymerovou bublinou, která Chrám obklopovala, jednou oblétna budovu kolem dokola, dosedla na teraco u její paty a kvapně složila křídla ze syntetického chitinu. Sergio vystoupil a nervózně si otřel ruce do popelavé látky kalhot. Jeho krátký kabát byl podobně nevýrazný, což kompenzoval bílý límec a hvězda asymetrie, kterou měl vyšit nad srdcem. V namodralém strništi na hlavě bylo vidět podlitinu připomínající stigma, kterou získal při vysvěcení.

Přehodil si černou brašnu přes rameno a vykročil přes teraco, jež tvořily střídající se krokvice vykládané safíry a diamanty, klouzajícími pod nohama. Nad ním se tyčil Chrám, s věžemi bohatě zdobenými kiwidinockými postavami. Katecheta mu dešifroval informace, které jsou v kamenické práci skryty, komentoval architekturu pomocí grafických znázornění, vysvětloval, jak každý kamenický detail rozvádí pravdy Zákona asymetrií. Obsidiánové schody stoupaly ke dveřím bohatě zdobeným kiwidinockými motivy. Uvnitř na něho čekal příslušník Mechanického bratrstva, *domnělá inteligence*, již mu katecheta představil jako kardinála Bellarina, pojmenovaného po jezuitském teologovi, který varoval Galilea před kacířstvím, jež představuje heliocentrický vesmír. Bellarinovu androformní postavu halil černý plášť s kápí, ale v místě, kde se plášť rozevíral, Sergio zahlédl změt' tvarovaných

kovových plátů překrývajících kostru, vnitřní rozvody a pulsující diody.

«Je mi velkou ctí, jíž nejsem hoden, že mohu...,» zahájil Sergio složitý projev pokory a servility vůči kardinálovi.

«Jistě, jistě,» přerušil ho Bellarmine, aniž minimalistický stříbrný ovál jeho tváře prozradil jakýkoli výraz. «Zdvořilosti později. Já dávám přednost spěchu.»

«Přiletěl jsem nejrychleji, jak to bylo možné.»

«Všiml sis cestou něčeho? Máme zprávy, že do tohoto sektoru diecéze pronikly klany. Obvykle sem kočovné klany nechodí.»

«Viděl jsem...» Pokud se mu kočovníci nezdáli, stejně jako se mu zdála Indrani. Možná to byla zkouška. «Je mi líto, ale strávil jsem celý let v modlitbách. Je Ivan skutečně tak nemočen, jak se nám doneslo?»

«Transcendence je blízko. Již není na přístrojích. Požádal o odpojení, aby mohl poslední hodiny strávit při plném vědomí. Předpokládám, že to nějak souvisí s vaším příjezdem.» Bellarminův hlas zněl jako laciné rádio.

«Takže vy nevíte, proč tu jsem?»

«Chce se světit pouze lidskému knězi.»

«Pak jsme si ve své nevědomosti rovni,» řekl Sergio a potlačil úsměv. Od vysvěcení se mu stalo jen několikrát, že se cítil být roven nějakému příslušníku Mechanického bratrstva. Mechanické bratrstvo mělo informace, vždy bylo ve srovnání s lidským klérem o krok napřed a ve vyšších strukturách řádu měli Domnělí jasnou převahu. Kněžská práva jim byla udělena po Ekumenickém sjednocení, když se Zakladatel vrátil z pomezí soustavy se zprávou o božském zásahu. Vzhledem k povaze Kiwidinoků tomu sotva mohlo být jinak, to však neznamenalo, že se Sergio v jejich přítomnosti cítil dobře. «Dovedete mne k Ivanovi?» dodal a zrychlil krok, aby kardinálovi stačil. Bellarmine jej vedl bludištěm zatačejících a stoupajících chodeb, jejichž stěny zdobily kiwidinocké vlasy. Cestou míjeli další Domnělé, člověka však žádného.

«Pochopitelně proskočily různé pověsti,» prohodil Bellarmine jakoby pro ukrácení dlouhé chvíle. «O důvodech, proč jsi byl povolán. Byl jsi vysvěcen před méně než devíti standardními roky, že?»

«Jste skvěle informován,» řekl přes zaťaté zuby Sergio.

«Zpravidla ano. Byla ta procedura bolestivá?»

«Ovšemže ne. Katecheta je před implantací velice malý -není to horší než komáří kousnutí.» Sáhl si na tmavý pruh na temeni hlavy. «To, že vznikne jizva, je spíš záměr. Ale jakmile to v člověku začne růst, není cítit prakticky nic. V mozku chybí receptory bolesti.»

«Jsem jenom zvědavý, nic víc. Povídají se různé věci. Jaký jsi měl pocit, když jsi ty kartičky uviděl pořádně, první obrázky Zkázy?»

Na kartičky si vzpomínal velice dobře. Starší kněz otevřel krabičku z růžového dřeva a ukázal mu je před implantací katechety. Na každé byl šedý čtverec tvořený tisíci menších šedivých buněk různých odstínů - vlastně jedenácti, neboť víc odstínů lidské oko není schopno rozlišit. Matrice šedivých buněk působila nahodile, ale po zavedení katechety - jakmile se propojil s patřičnými mozkovými centry a dešifroval jeho osobní interpretaci vnějšího světa - se stalo něco zvláštního. Šedivé buňky zmizely a odhalily obraz. Vysvětlili mu, jak to funguje, ale nepředstíral, že si pamatuje podrobnosti. Důležité bylo to, že katecheta umožňoval vysvěceným - a *pouze* vysvěceným - zahlédnout posvátné informace.

Pamatoval si i to, jak poprvé spatřil Zkázu. A zklamání, že něco natolik důležitého může být tak světské, tak obyčejné. «Cítil jsem,» řekl, «že se dívám na něco velmi svatého.»

«Zajímavé,» prohlásil po náležitém zamyšlení Bellarmine. «Někteří prý říkají, že je to antiklimax. Ale asi je chyba něco očekávat. Je to koneckonců jenom neutronová hvězda.»

Vedl Sergia po opěrných obloucích, neopatřených balustrádami. Ornitoptéru bylo vidět jako maličkou věc hluboko dole, na zem dosedly hmyz vedle mraveniště.

«Zmínil jste se o nějakých pověstech,» promluvil Sergio, aby nemusel myslet na hloubku pod sebou. «I kdybych přistoupil na předpoklad, že jsem udělal něco, čím jsem si to zasloužil, silně pochybuji, že by mne Ivan povolával přes půlku Marsu, jen aby mne pokáral.»

«Nemocní starci dělají neobvyklé věci,» poznamenal Domnělý, když znovu vstoupili do středové věže. «Ale taková možnost je samozřejmě jen teoretická. Kdybys spáchal nějaký hřích proti řádu, kdyby ses provinil proti svému slibu -i kdyby to bylo někde daleko od Chrýsy - věděli bychom to.»

«O tom nepochybuji.»

«To je moudré.» Bellarmine se zastavil. «Tak, jsme na místě. Jsi na to připraven, Menendezi?»

«Ne, jsem nervózní a nechápu, proč tady jsem. Vím jen, že toto s tím nějak souvisí.» Zvedl brašnu, jako by to byla nějaká trofej. «Ale víc se asi nedozvím, dokud nevstoupím dovnitř a nezjistím, co chce.»

«Možná bys neměl očekávat odpověď.»

«Co tím myslíte, že možná ani neví, proč si vyžádal, abych sem přišel?»

«Jen to, že je nemocný, Menendezi.»

Vstoupili do místnosti, v níž byla tiše přítomna smrt, stejně jako rosa, která čeká, až se srazí. V nástěnných svícnech hořely vonné svíce. Každou držela kiwidinocká ruka s prsty z tepaného železa, tenkými jako rapír. Sergio rozeznal v hnědém přítmi přikryté tělo umírajícího na posteli obklopené zahalenými obrysy odpojených přístrojů, vypadajících jako postavy při modlení v kleče.

«Měl by sis dát pozor, abys ho neunavil. Opouští nás, ale to neznamená, že bychom měli zmařit sekundy, které nám s ním zbývají.»

«Zůstanete tady?»

«O mně si nedělej starosti. Nebudu daleko.»

«Je to ostuda.» Sergio se rychle usmál. «Myslím to, že musíte odejít.»

Když Domnělý opustil místnost, Sergio několik minut počkal, než se jeho oči přizpůsobí tmě. Pochyboval, že někdy viděl bytost, která měla k smrti tak blízko jako Ivan. Byl to malý zázrak, že něco tak sešlého bylo vůbec schopno metabolismu; a nebylo podstatné, že každé nadechnutí jistě bylo slabší než to předešlé. Nakonec se ruka unavila a Sergio položil brašnu na podlahu. Možná to způsobil tichý zvuk nebo nezachytitelný rozruch, který toto gesto vneslo do vzdušných proudů v místnosti, ale stařec si vybral právě tento okamžik, aby otevřel oči. Probíhalo to stejně pomalu, jako když se za svítání rozevírá růže.

«Menendezi,» promluvil Ivan. «Jmenuješ se tak, ne?» Pak, po krátké odmlce, se zeptal: «Jaký byl let z Vikingville?»

«Termály byly skvělé,» řekl Sergio.

«Víš, kdysi jsem létal na větroních. Dělal jsem paragliding. Jednou jsem skočil z *tepui* ve Venezuele. To bylo ještě na Zemi. Před příletem Kiwidinoků. Měl jsem tenkrát pořádně nahnáno.»

«Vaše vzpomínky vám dělají čest, Ivane.»

«Proboha, a já si myslel, že Bellarmine je škrobený. Uvolni se. Úctu potřebuju asi tak stejně jako skateboard. Přivezl jsi ten magnetofon?»

«Je připravený, přestože nemám ponětí, co ode mne chcete. Na diecézi mi neřekli téměř nic.»

«To bude tím, že sami neměli ponětí. Tak. Podej mi ten ranec.» Ivanovy ruce se vynořily z přikrývek, prohledaly brašnu, vytáhly starožitný, vysvěcený magnetofon a opatrně jej položily k posteli. «Á, dobře,» řekl. «Přivezl jsi i tu druhou věc. To je dobře, Menendezi. Moc dobře. Zdá se mi, že tě mám hned raději.» Rozechvěle vytáhl malou láhev whisky, sundal uzávěr a podržel si ji pod nosem.

«Od kočovníků, co? Vím, že jsi riskoval, když jsi ji přivezl.»

«Ani ne. Myslel jsem, že má nějakou symbolickou funkci.»

«Tak si to klidně myslí dál, synu.» Ivan na kratičký okamžik nahnul lahvičku ke rtům. Potom ji odložil na hromádku osobních věcí na druhé straně postele. «Jestli chceš, posluž si. Proč si nesesedneš?»

«Chtěl bych se dovědět, proč tu jsem.»

«Abych pravdu řekl, není na tom nic záhadného. Musím vám něco říct - vám všem - a starším Domnělým jsem nemohl důvěřovat.»

Sergio si sedl na židli a nervózně se ohlédl přes rameno. Na okamžik měl pocit, že zahlédl Bellarminovu tvář, světlem svíček zbarvenou do bronzova, ale nyní tam po něm nebylo ani stopy. «Souvisí to, co mi chcete říct, s Kiwidinoky?»

«S Kiwidinoky, se *Zkázou* a se vším ostatním.» Odmlčel se, aby si navlhl rty. Přitom přimhouřenýma očima sledoval, co Sergio udělá. «Čekal jsem jinou reakci.»

«Já jsem...» Sergio zavrtěl hlavou. *Myslel na Indrani*. «Odkud bychom podle vás měli začít?»

«Dnem, kdy jsem přestal přehazovat sračky ve Smolensku.»

«Já-»

«Dnem, kdy přišli Kiwidinokové. V říjnu 2078. Rok nula. Já vím, co si myslíš, že to všechno znáš. že je ta událost dobře zdokumentovaná. To jistě je, ale...» Ivan v sobě našel zásobu síly, která stačila na to, aby se zvedl z horizontální polohy téměř do sedu. Sergio mu upravil polštáře za hlavou, nabídl mu oporu. «Je dobře zdokumentovaná, ale to, co přišlo potom, není. Kdybych to na tebe vysypal rovnou, mohl by sis myslet, že jsem ztratil veškerý kontakt s realitou.»

«Nikdy by mne nenapadlo odmítnout, co považujete za potřebné říct; nikdo z nás by to neudělal.»

«Uvidíme, jestli nebudeš mít jiný názor, až domluvíme, synu.» Ivan si dopřál další náprstek kočovnické whisky. Než pokračoval, bezvýsledně ji nabídl směrem k Sergiovi. «Kolik je ti, synu, čtyřiaadvacet, pětadvacet standardních let? Nemůžeš být o mnoho starší, než jsem byl já, když se to stalo. Tenkrát jsme jim ještě neříkali Kiwidinokové. To přišlo až později, když prohrabali data o naší kultuře a sami si našli jméno. Je to slovo z jazyka Chippewů; znamená

povětrný. Možná to nějak souvisí s tím, jak jsou stále v pohybu.»

«Zní to pravděpodobně.»

Přiletěli o osmdesát čtyři let dřív, vpadli do sluneční soustavy prakticky rychlostí světla. Jejich ošlehaná, kosočtvercová loď, která kdysi mohla být malým asteroidem, někde ve vzdálenosti Pluta rozvinula sluneční plachtu. Vypadalo to směšně - překonali tito návštěvníci mezihvězdný prostor v mylné víře, že tlak slunečního záření jejich plavidlo zpomalí? Bylo to šokující, ale kiwidinocká loď přesto během tří hodin zastavila, klidně sbalila plachtu a nabrala kurs k Zemi.

K mimozemšťanům byly pozvány týmy diplomatů. Na několika málo existujících videozáznamech Kiwidinokové vypadali jako sochy andělů z oceli a neonu, rozmazané a zdvojené, jako na Duchampově obraze ženy sestupující po schodišti - humanoidní, tencí jako nůž, svítící, obdaření křídly, která se na koncích jednoduše ztrácela, jako by byla zhotovena z čím dál jemnějšího hedvábí. Přestože jejich tváře vypadaly nehybně jako masky, byly mučivě krásné. Štěrbínovitá ústa a oči jako drahokamy prozrazovaly jen tupý klid. Diplomatické týmy brzy pochopily, že mají před sebou stroje. Kiwidinokové o sobě říkali, že byli sami kdysi organiční, ale již desítky milionů let nejsou.

«Naše perspektiva... je jiná,» řekli při jedné ze vzácných příležitostí, kdy otevřeně promluvili o své podstatě. «Váš pohled na kvantovou realitu je jiný než náš. Není stejný, jaký jsme kdysi měli my.»

«Co tím podle tebe mysleli?» Ivan přerušil vyprávění a pozorně se zahleděl na Sergia. «Ne, magnetofon nech zapnutý.»

«Vůbec netuším.»

«Souhlasíš, že to muselo nějak souviset s tím, že se z nich staly stroje?»

«Dávalo by to smysl. Má to - hm - nějakou těsnou souvislost? Mám jen obavy o vaše síly.»

Ivan stiskl Sergiovo zápěstí. «Těsnější, než si dovedeš představit.» Vydal ze sebe salvu kašle a pak pokračoval. «Když nic jiného, toto musíš pochopit. Problém kvantového měření; to je klíčová věc. Jak se superponované kvantové systémy hroutí do jedné reality. Když to pochopíš - pochopíš, *proč je to problém - zbytek přijde sám.*»

Sergio se provinile podíval na magnetofon. Věděl, že každé pronesené slovo je nevymazatelně zaznamenáváno. «Myslím, že v semináři padla nějaká zmínka o kočkách. Kočky v krabicích, s radioizotopy a ampulemi arzeniku.»

«Když jsem zrovna nepřehazoval sračky ve Smolensku, myslel jsem si o sobě, že jsem něco jako amatérský filozof. Četl jsem všechny populárně vědecké články, občas jsem si dokonce namlouval, že rozumím matematice. Smysl byl v tom, že všechny kvantové systémy - atomy, krystaly, kočky, psi - existují v superpozici možných stavů, jako fotografie narovnané na sobě. Tedy za předpokladu, že se na ně nedíváš. Jakmile je totiž systém nějakým způsobem změřen, jakmile je nějaká jeho část podrobena pozorování, systém se zhroutí, vybere si ze všech dostupných alternativ jeden možný výsledek a všechny ostatní zahodí.» Ivan povolil stisk. «Nalil bys mi trochu vody? Mám nějak sucho v krku. Ta věc od kočovníků je opravdová ohnivá voda.»

Zatímco plnil jeho přání, Sergio řekl: «Nebylo dost času, že? Zeptat se Kiwidinoků na všechno, na co bychom se chtěli zeptat.»

Ivan uhasil svou žízeň. «Když oznámili, že odlétají, strhla se obrovská panika, protože to vypadalo, jako bychom se od nich nedozvěděli dost; jako bychom se dostatečně nenapili ze studnice jejich moudrosti.»

«A tenkrát přišli s tou nabídkou.»

«Ano. Tu a tam již něco naznačili - naznačili mezi řádky, že naše

- jak to mám říct? Že naše existence není úplně taková, jak si ji představujeme; že si jistého základního aspektu své přirozenosti jednoduše nejsme vědomi.» Ivan zvedl ruce do světla svíček, jako by najednou s hrůzou shledal, že jeho tělo je průsvitné. «Vy lidé to prostě nechápete, že? Tak to působilo. Řekli, že jsou dvě možnosti

- buď jim můžeme ve zbývajícím čase klást nepodstatné otázky, aniž bychom se tohoto nedorozumění vůbec dotkli, nebo se může me dohodnout, že jeden člověk bude, řekněme, osvícen.»

«A volba padla na vás,» doplnil Sergio.

«Sám jsem se nabídl, ne? Ivan Pašenkov - kanalizační technik ze Smolenska. Nenapadlo mě, že bych mohl mít takové z pekla - nebo ze Zkázy - štěstí. Nesměj se tolik, synu.»

«Jak jste se cítil, když ze všech těch milionů lidí, kteří si podali žádost, vybrali právě vás?»

«Opilý namol. Nebo to bylo další den? Sakra, ani nevím. Jak jsem se měl cítit? Privilegovaný? Nevybrali mě přece za zásluhu. Byla to čirá náhoda.»

Poté, co ho vybrali, ho Kiwidinokové vzali na palubu své lodě, spolu s několika povolenými záznamovými zařízeními, která byla dost velká, aby je mohl nosit u sebe. V rámci příprav na odlet se loď obklopila polem polarizované setrvačnosti a definovala zvolenou osu, podél níž byl odpor vůči zrychlení v podstatě nulový; to znamenalo, že ve všech směrech k této ose kolmých byl v podstatě nekonečný. Při mezihvězdném cestování to sotva bylo na závadu.

«Znehybnili mne,» pokračoval Ivan. «Zavřeli mne do kóje a napumpovali mě drogami.»

«Jaké to bylo?»

Zvedl jednu ruku a přešel po linii, která sledovala týlní šev jeho lebky. Prsty projížděly houštinou vlasů, kterých měl na hlavě stále dost. «Mozek je rozdělen na dvě hemisféry; jedna nebo druhá část má přiřazeny určité duševní činnosti, jako je jazyk, vychutnávání dobrého vína nebo milování s ženou.» Poznámka zůstala viset ve vzduchu jako obviňující prst. Pak Ivan navázal: «Obě hemisféry propojuje spleť nervů, komisura neboli corpus callosum. Jejich prostřednictvím spojujeme odlišné modely světa vytvářené oběma hemisférami, například analytický a emoční. Ale kiwidinocký pohon mi s hlavou něco udělal. Nervové impulzy se těžko dostávaly přes komisuru, neboť to vyžadovalo pohyb proti zvolené ose polarizačního pole. Zjistil jsem, že moje myšlenky - můj vědomý prožitek - zůstávají v jedné nebo druhé hemisféře. Na něco jsem myslel, ale nedokázal jsem mentálním symbolům, které jsem si představoval, přiřadit jména, protože potřebné nervové cesty byly zablokovány.»

«Ale netrvalo to dlouho.»

Mávl rukou. «Déle, než si myslíš. Nakonec jsme tam dorazili. Ukázali mi slunce, bylo maličké, ale zdaleka ne tak malé jako nejjasnější hvězdy, což znamenalo, že mne ze soustavy nemohli odvézt příliš daleko.»

«Jen za kometami oblak.»

«Mm. Několik světelných minut od Zkázy, jenže o její existenci jsme samozřejmě nevěděli.»

«Všechno, co jste mi řekl,» promluvil Sergio, «přesně odpovídá tomu, co jsme se

dozvěděli v semináři. Pokud mi nyní vyjevíte, že dotyčným objektem byla neutronová hvězda, nechápu, jak by se vaše líčení mohlo nějak podstatně lišit od toho, co je normálně vyučováno. Chci říci, že pouhá existence...»

«Je tam,» řekl Ivan. «A je přesně taková, jak jsem vždycky říkal. Ale to, v čem se liší...» Potom se odmlčel a dovolil Sergiovi, aby mu dal ke rtům další pohár vody, z něhož střídme upil, jako by tekutina byla na příděl. Sergio si vybavil vlastní žízeň, kterou zažil mnohem dříve v Kolosu klanové karavany, po havárii ornitoptéry. Vzápětí tu myšlenku zapudil. «Poslyš,» řekl stařec. «Než budeme pokračovat, musím se tě na něco zeptat. Nevadí?»

«Jestli budu umět odpovědět.»

«Buď tak laskav a pověz mi o Indrani.»

Její jméno bylo jako pokání. «Prosím?» A pak, ještě než uslyšel Ivanovu odpověď, se v něm strach rozvinul plnou silou, jako probouzející se krajta. S rukou přitisknutou na ústa vyrazil z místnosti. Cestou, kterou přišel, vyběhl na lávku, naklonil se přes tu stranu, která byla opatřena zábradlím, a začal zvracet. Na okamžik to bylo fascinující, dívat se, jak jeho zvratky barví čistá dolní patra alabastrové věže. Pak, když zvracení ustalo, si otřel slzy v očích, několikrát se nadechl, aby se uklidnil, a našel si v katechetovi úlevné mandaly. Nad ním se hrozivě tyčil jeden z chrličů, mohutný jako lodní dělo. Mírné zakřivení jeho tlamy mu dodávalo výraz, jako by se mu vysmíval.

«Vypadáš rozrušeně,» promluvil Bellarmine, který se objevil na konci mostu. «Poznám to podle salinity tvé kůže. Pozměňuje tvou bioelektrickou auru.»

«O co vám jde?»

Zahalená postava k němu přistoupila a v Bellarminově zrcadlovité oválné tváři se odrazila mírně zvlněná, rezivě zbarvená krajina. Sergiovi se na okamžik zdálo, že něco zahlédl: stříbřité nebo chromové mihnutí, něco, co rychle přeběhlo mezi vrcholky dun. Ale i kdyby to tam doopravdy bylo, teď to bylo pryč a on neviděl důvod, proč by měl svým postřehem znepokojoval Bellarmina. «Byla tam jiná bytost, Menendezi?»

«Jiné co?»

«V pokoji. Další jako já.»

Sergio se zahleděl hluboko do zrcadla, než odpověděl. «Myslím, že bych si toho všiml. Proč? Měla tam být?»

Domnělý se k němu naklonil blíž, jako by mu chtěl pošeptat nějaké důvěrné sdělení. Po chvíli Bellarmine řekl: «Pusť tu otázku z hlavy a raději mi odpověz na toto: Co ti řekl?» V zrcadle se teď odrážel ozbrojený chrlič, jehož šerednost ještě umocňovalo zkreslení. «Co ti řekl? Je to otázka bezpečnosti řádu. Mlčení by mohlo být považováno za zradu.»

«Kdyby Zakladatel chtěl, abyste to věděl, nepovolal by z diecéze mne.»

«Tvoje pozice není nezranitelná, Menendezi.»

«Ujišťuji vás, že vyslechnu, co potřebuje říct,» odvětil Sergio. «A ať už pro nás má jakoukoli zprávu, zajistím, aby se dostala do Vikingville.»

Prošel mezi přístroji k posteli a přijal místo vedle Ivana. «Když jste zmínil její jméno,» řekl tiše, s takovým klidem, že tomu ani nechtěl věřit, «opovážil jsem se domnívat, že jsem vás špatně slyšel.»

«Řekni mi, co se stalo,» promluvil Ivan. Magnetofon viditelně nahrával dál. «Já ti pak na oplátku řeknu, co jsem skutečně zažil u Zkázy.»

«Bellarmine o ní ví, že?»

«Ručím za to, že se o tom dozvěděl jinou cestou než já. Navrhuji, abys začal tam, kde já - od začátku. Byl jsi vysvěcen teprve nedávno, že?»

«Několik dní po zavedení katechety.» Sergio si sáhl na jizvu na temeni hlavy. «Byl to první úkol, který jsem pro diecézi dělal - cesta ke kočovným klanům na sever od Vikingville. Používali posvěcené sluhy, které jim poskytl rád, takže jsem měl záminku, abych dorazil s minimálním upozorněním předem nebo úplně bez něho.»

Nebylo to těžké, vpravit se do líčení toho, co se stalo. Dole se objevila karavana klanu sběračů; dlouhá, roztažená kolona strojů, které shora vypadaly jako brouci, některé sotva větší než psi, jiné obrovské jako domy. Největší byl Kolos, velitelské vozidlo karavany, v němž příslušníci klanu trávili měsíce během sběru na sever od Vikingville, kdy vybírali z pouště trosky techniky, která tam zůstala po válkách, jež se na Marsu odehrály před Ekumenickým sloučením a po něm.

Přestože od dopadu posledního ledového meteoru, jenž rozvrátil atmosféru na planetě, uběhlo několik desítek let, klima stále bouřilo ve snaze najít rovnováhu, kterou nepoznalo čtyři miliardy let. Čas od času křížily dráhu silné poryvy, které rozpoutávaly točící se víry laminárního proudění, příliš nenadálé a prudké, než aby je přizpůsobivé letové plochy ornitoptéry dokázaly urovnat.

Samozřejmě jej neviděl - a když udeřil, vypadalo to, jako by adaptabilní letové plochy na poryv reagovaly ještě pomaleji než obvykle. Jedno křídlo ornitoptéry odlétlo do dun. Sergio viděl, jak se druhé krabatí jako zmačkané origami. Pak - krev se mu šokem odlila z hlavy - začal ztrácet vědomí. Procítl právě včas, aby spatřil, jak se na něho valí obrovská kola Kolosu.

A potom se probudil uvnitř stroje.

«Připadala mi jako anděl,» řekl Sergio, najednou vděčný, že se mohl břemene zbavit. «Ve skutečnosti jsem nebyl vážně zraněný - cítil jsem se mnohem hůř, než jsem měl nárok. Indrani mi přinesla vodu, která chutnala po prachu, ale pít se dala, a potom mi začalo být trochu lépe. Přirozeně jsem měl otázky.»

«Divíš se, proč byla sama, taková dívka, a měla na starost celou karavanu. Byl tam s ní ještě někdo?»

«Ano, bratr - Haidar, měl nějakých osm nebo devět let. Pamatuji si ho, protože jsem mu dal hračky.»

«Ale kromě Haidara...»

«Ano, byla sama. Samozřejmě jsem se jí zeptal. Řekla mi, že oba rodiče jsou mrtví; zabila je prý taoistická milice.» Teď, když většinou mluvil on, Sergio zjistil, že mu rychle vyprahlo v ústech, a napil se Zakladatelovy vody. «Mohl jsem si vyvolat katechetovu demografickou databázi, abych si její historku ověřil, ale byl jsem vysvěcený teprve krátce a nenapadlo mě to. A stejně, s bouří se nedalo nic dělat a s ornitoptérou také ne - zůstali jsme ve voze uvěznění přinejmenším několik dní. Byl jsem-»

«Chceš říct, že jsi byl slabý, otřesený, úplně ses neovládal - ve skutečnosti jsi to nebyl ty?»

«Až na to, že by to nebyla pravda, že? Věděl jsem, co dělám. Má oddanost řádu byla slabá. Ale na to, abych se pomiloval s Indrani, jsem měl síly dost. Měl jsem v ornitoptéře nějaké hračky; cetky, jaké jsme s sebou vozili pokaždé, abychom si děti usmířili a naklonili si je, aby o řádu uvažovaly příznivěji, až vyrostou. Indrani je Haidarovi přinesla, aby ho zaměstnala. Potom jsme se pomilovali.»

«Bylo to pro tebe poprvé?»

«A žádné příště nebylo.»

«Stálo to za to?»

«Není den, kdy bych na ni nepomyslel, jestli taková odpověď stačí. Občas si nalhávám, že třeba cítila něco podobného.»

«To jsem rád. Když už hřešíš, alespoň si užij.»

Ale když bouře utichla a z jeho ornitoptéry nezůstalo víc než dva lesknoucí se konce křídel trčící z mořeny červeného prachu, přihnala se od jihu dvě lehká povrchová vozidla. Byly to trojkolky poskakující na tlustých pneumatikách, obalené palivovými články a komunikačními moduly. Řidiči byli uzavřeni ve filigránsky vyvedených kabinách.

Indrani ni rodiče.

«Nepochopil jsem, proč mi lhala, proč si to všechno vymyslela, že karavanu řídí ona sama, že jí rodiče zavraždili taoisté. Tou lží možná dala popud ke všemu, co se stalo.»

«To by se hodilo.»

«V každém případě jsem nedostal příležitost to zjistit. Její rodiče ještě museli trojkolky zaparkovat v komoře vozu k tomuto účelu určené, takže jsme měli čas na to, abychom se vžili do starých rolí. Jestli její rodiče něco vytušili, nevšiml jsem si toho. Ne, zahanbovali mne svou pokorou a pohostinností. Trvalo ještě tři dny, než jsme potkali transportér, který se vracel do Vikingville. A když jsem se vrátil do semináře, chovali se tam ke mně, jako bych byl hrdina. Až na některé jiné kněze, kteří jako by poznali, co se stalo.»

«Ale nezničili tě.»

«Ne,» uznal Sergio, «ale celou dobu jsem se bál, že její jméno znovu uslyším. Mé obavy byly na místě, ne?»

«Nejspíš si myslíš, že si postěžovala na diecézi, nebo že se její rodina nějakým způsobem dozvěděla pravdu a udělala to sama. Ale tak to nebylo. Vůbec ne.»

«Tak jak se to Bellarmine dozvěděl?»

«Řeknu ti to, ale nejdřív musím splnit svou část dohody.»

Sergio se zhluboka nadechl. Bylo to zvláštní, ale najednou mu místnost připadala klaustrofobnější než předtím; temnější a tíživější, jako by se z umírajícího muže uvnitř fyzicky snažila vymáchat život.

«Dobře,» řekl Sergio. «Nejsem si jist, proč jste chtěl o Indrani vědět, ale máte pravdu. Měl bych si poslechnout, jak to bylo se *Zkázou*. Přestože nechápu, jak byste mohl říct něco, co by mohlo-»

«Menendezi, zmlkni. To, co jsi viděl na kartičkách v semináři, to všechno byla pravda. Zkáza existuje; je to neutronová hvězda, jak jsem vždycky říkal.» A potom se Ivan rozhovořil o povaze hvězd; byly to věci, které se Sergio dozvěděl v semináři, ale později je zapomněl, protože pro jeho víru nebyly nejpodstatnější. Neutronová hvězda byla koule nukleární hmoty ukované v nitru umírající hvězdy, obsahující stejné množství hmoty jako Slunce, ale zhutněné do velikosti, která nebyla větší než Vikingville. Cukrová kostka její hmoty by vážila půl miliardy tun. Zkáza nadále rychlým tempem chladla, jako rudě žhnoucí ingot vytažený z pece, z čehož vyplývalo, že vznikla ne víc než před několika statisíci let, velice blízko současné polohy. Musela zemřít horká, modrá hvězda, která svým posledním výdechem přezářila celou galaxii. Mlhovina, kterou hvězda vytvořila, se již rozplynula, ale o tom, co se stalo, nebylo

možno pochybovat.

Zkáza se zrodila v supernově.

«Neměla tam být,» pokračoval Ivan. «Žádný důkaz, který by potvrzoval existenci supernovy, nebyl nalezen; žádné částečné vyhynutí nebo zvýšení lokálního tempa mutace; žádné uvádání nebo krátký rozpuk druhů. Nic.» Ivan se rozhlédl po několika svíčkách, které ještě hořely, jejich vůně však již v místnosti nebyla nejvýraznějším pachem. «Něco jako vznik supernovy nemůže zůstat bez povšimnutí. Po pravdě řečeno, když je někdo tak blízko, jako bychom byli bývali my, nebude mu už nikdy dopřán přepych všimnout si něčeho jiného. Promění se v hromádku popela. A přesto k tomu muselo dojít, jinak by tam Zkáza nebyla.»

«Musel zasáhnout Bůh.»

«Tak. Musel svým velkým starým prstem hrábnout do nitra té hroutící se hvězdy a zařídit, aby se to seběhlo tak, že se neupečeme. O to jde, ne? To je ten náš malý zázrak. A když už se stane zázrak, tak by asi neměl být špatný.»

Podstata byla jednoduchá: čistě teoreticky bylo známo, že výbuchy supernov nemusejí být úplně symetrické; že tlaková vlna nemusí být dokonale sférická. Nepatrné počáteční chyby v dynamice preexplozního zhroucení jádra mohou chaoticky narůstat, kumulovat se víc a víc, až se hvězda roztrhne velice asymetricky a vyvrhne polovinu svých útrob jedním směrem.

«Ukázali mi, na jakém vlásku to viselo,» řekl Ivan. «Jak přesně musely být nastaveny výchozí podmínky. Kdyby se lišily o jedinou miliardtinu-»

«Tak bychom tady teď spolu nemluvili.»

«A co z toho pro tebe - pro nás - vyplývá, Menendezi?»

Sergio zalétl obezřetným pohybem k magnetofonu. Špatně zvolené slovo mohlo v této situaci zničit jeho postavení na diecézi, přesto se zdálo, že nyní je důležitější dát Zakladateli odpověď, kterou chce slyšet. «Stalo se něco, co bylo fantasticky nepravděpodobné, něco, co se muselo stát, aby lidstvo vůbec přežilo. Zázrak, jestli chcete. Božský zásah, kterým se nastavily výchozí podmínky, aby byly přesně takové, jaké musely být.»

«V semináři jsi určitě byl učitelovým oblíbencem, synu.»

Sergio poprvé pocítil vztek, ale dělal všechno pro to, aby jej v jeho hlase nebylo znát. «Učili mne to, Zakladateli, co se dozvěděli od vás, když jste se vrátil od Zkázy. Chcete říct, že vám špatně rozuměli?»

«Ne, vůbec ne. Ten krám pořád běží?»

«Mám ho vypnout?»

«Ne, ale přistrč ho blíž, protože chci, aby to, co řeknu, bylo mimo jakoukoli pochybnost. Protože až to dovezeš zpátky na diecézi, budou hledat všechny možné způsoby, jak moje slova překroutit - i to, co právě říkám.» Počkal, až Sergio upraví polohu magnetofonu. Bylo to zbytečné gesto, ale zdálo se, že Ivana uspokojilo. Potom řekl: «Nic z toho, co jsem řekl, si nikdo špatně nevyložil. Lhal jsem. Možná to nějak souviselo s tím, jak na funkce mozku zapůsobil kiwidinový pohon.»

«Hodilo by se to, že?»

«Trefa. Víš, co je to temporální epilepsie, Menendezi? Dnes už jí netrpí téměř nikdo, ale ti, kteří ano, často hlásí pocity intenzivního náboženského vytržení.»

Po několika dlouhých okamžicích Sergio řekl: «Domnívám se, že látky, které vám byly aplikovány, mohly vyvolat halucinace. Se vši úctou.»

Ivan se natočil tělem k druhé straně postele a chvíli se přehraboval v tmavé hromadě věcí vedle ní. Když potom zvedl injekční stříkačku, jehla se zaleskla ve světle svíček. «Řekl jsem jim, že se spíš bojím, než že by mě něco bolelo. Je těžké zemřít jako prorok, když člověk nevěří, Menendezi. Dali mi tuhle drogu; řekli, že zbavuje strachu. No, možná tak účinkovala - ale ne dost.»

V Sergiových ústech se zformovala slova a vyšla z nich jakoby z vlastní vůle.

«V čem jste lhal a proč jste to udělal?»

«Především to prakticky žádné lhaní nebylo; domnívám se, že jsem nebyl v klinickém smyslu duševně zdravý a stejně jako každý jsem věřil svým falešným představám. Ale potom - snad když se moje mozkové funkce stabilizovaly - potom to začalo být lhaní, protože jsem se rozhodl udržet nepravdu, s níž jsem již začal. A víš co? Nebylo to nic těžkého. Co víc, bylo to lákavé. Chtěli věřit všemu, co jsem řekl, a neexistovalo nic, co by záznamová zařízení mohla vyvrátit. A oni mě na oplátku oslavovali. Nežádal jsem o to, ale než jsem to stačil pochopit, ocitl jsem se v jádru kultu - kultu, který měl za to, že zahlédl Boha v asymetrické fyzice zhroucení jedné hvězdy. A potom ten kult přerostl v náboženské hnutí, a protože to bylo jediné hnutí, které nepotřebovalo víru, brzy vstřebalo ty, které ji potřebovaly.»

«Sloučení.»

Ivanovo přikývnutí bylo tentokrát velice slabé. «Pak už bylo příliš pozdě to zastavit, Menendezi. Nešlo to bez toho, že by se obrátili proti mně. Ale teď umírám...»

«Nebudou vás za to mít rádi.»

«Dřív mi začnou zlořečit, než ze mě udělají mučedníka. Dábel měl vždycky ty nejsvůdnější melodie, ne? Mně to tak připadá zdravější. A proto jsi samozřejmě tady. Aby sis poslechl pravdu, odvezl ji do Vikingville a začal rozkládat řád.»

«Nenáviděli by mě úplně stejně,» prohlásil Sergio s pocitem, jako by rozebíral nějakou teologickou hádanku, která nijak nesouvisí s realitou. «Kromě toho - stejně pořád nechápu, jak jste mohl lhát, když Zkáza skutečně existuje. Pokud to nebyl božský zásah, zbývá pouze - co, obrovská nepravděpodobnost?»

«Přesně tak.»

«A to je snad nějak lepší?»

«Možná to věrněji vystihuje skutečnost. Nejde snad právě o to?» Ivan to neřekl nijak přesvědčivě. Stále zvedal injekční stříkačku ke světlu, jako by odložit ji bylo namáhavější. «Kvantová mechanika říká, že existuje malá, ale konečná pravděpodobnost, že tato stříkačka z mé ruky zmizí a znovu se objeví za zdí Chrámu. Co by sis pomyslel, kdyby se to stalo?»

«Myslel bych si, že jste obratný kouzelník. Pokud však by to nebyl klam... musel bych usoudit, že došlo k velice nepravděpodobné události.»

«A co kdyby na tom, že k ní dojde, závisel tvůj život?»

«Nerozumím.»

«Třeba si představ, že tekutina v této stříkačce je nestabilní výbušnina, která v okamžiku, kdy ji odpálím, zabije všechny v této místnosti. Kdyby ta stříkačka nepřeskočila, byl bys mrtvý.»

«A kdybych přežil... logicky se to muselo stát. Ale příliš pravděpodobné to není, že?»

«Nic takového jsem ani netvrdil. Ale smysl je v tom, že ani nemusí - nějaká událost může být neuvěřitelně nepravděpodobná, a stejně se může stát, pokud existuje dostatečně mnoho

příležitostí, aby k ní mohlo dojít, dostatečně mnoho pokusů.»

«Na tom není nic hlubokomyslného.»

«Není, ale z kvantového pohledu se pokusy odehrávají současně, v tolika paralelních verzích reality, kolik je jich třeba, aby byly postiženy všechny možné permutace všech kvantových stavů - rozumíš mi?»

«Ještě před chvílí jsem rozuměl.»

Na starcových rtech se mihl úsměv. «Pro názornost řekněme, že existuje miliarda možných budoucích verzí této místnosti, z nichž každá obsahuje identickou nebo téměř identickou kopii tebe a mne. Je jich samozřejmě mnohem víc než miliarda - to číslo je tak obrovské, že by nám nestačil fyzický vesmír, kdybychom je chtěli napsat. Ale řekněme, že je jich miliarda. Každá z těch místností se od této na kvantové úrovni liší, ale ve většině případů bude změna vypadat nahodile, bezvýznamně. Budou také změny, které vypadají podezřele souvisle. Ale děje se pouze to, že se zcela slepě vyčerpávají všechny možné probabilistické výsledky.» Počkal, až mu Sergio přinese další vodu. Vraštil při tom obočí, jako by si urovnával myšlenky. «Logicky existuje budoucí stav místnosti, v němž si stříkačka vypůjčí dost energie, aby se provrtala za zeď a tam bezpečně explodovala. Ano, je to nepravděpodobné, ale *stane* se to, pokud bude dost pokusů. A z kvantového pohledu se všechny tyto pokusy odehrávají současně, simultánně, s každým nadechnutím. Máme pocit, jako bychom se spojitě pohybovali osobní historií, ale ve skutečnosti se v každém okamžiku zbavujeme nespočtu svých verzí - z nichž některé přežijí a některé ne.» Upustil stříkačku a nechal ji spadnout na podlahu, do nepořádku vedle postele. «Na kanalizačního technika ze Smolenska to není špatné, co?»

«Myslím, že chápu směr vaší argumentace.»

«Když došlo k výbuchu té supernovy, šance, že některá naše verze přežije, byla neskutečně malá - přesto bylo jedné naší verzi umožněno přežít, protože byly uváženy všechny možné kvantové výsledky.»

«Odkud to všechno víte?»

«Ještě to není jasné? Kiwidinokové mi to ukázali. A když říkám, že ukázali, tak to myslím vážně. Nasypali mi to do hlavy na jeden záta. Jejich vědomí - pokud se to dá nazvat vědomím - téká mezi různými liniemi vývoje událostí. Tuto možnost získali, když začali být méně jako my a stali se víc stroji. Proto se na svět dívají jinak.»

Sergio se zhluboka nadechl, aby si to srovnal.

«A co vám ukázali?»

«Mrtvé planety. Hodně podobné Zemi, ale takové, kde výchozí podmínky zhroucení supernovy nebyly nastaveny tak, aby nás to nezničilo. Kde, jestli chceš, Bůh nestrčil prst na to správné místo. Planety popela a tmy.»

Znovu se prohrábl věcmi a odhrnul horní vrstvu starých krámů. Rukama našel malý balíček a podal jej Sergiovi. Umaštěný papír se v Sergiových prstech rozbil a odhalil lesklé šedé kartičky, velice podobné těm, které mu ukázali v semináři krátce po zavedení katechety.

Ale nebyly to stejné obrázky.

«Nevím, jak to udělali,» prohlásil Zakladatel, «ale Kiwidinokům se podařilo zmanipulovat záznamová zařízení, která jsem si s sebou ke Zkáze vzal. Podařilo se jim umístit do nich obrázky; data z jiných linií.»

«Kde supernova vybuchla jinak.»

«Kde jsme se upekli.»

Na každém obrázku byl stupeň zasažení jiný, ale nikdy to nebylo méně než smrtelné zranění: natolik absolutní, že se životu nepodařilo obnovit vládu nad souší. U některých obrázků bylo možno věřit, že v těch scvrklých, nezvyklým pobřežím ohraničených oceánech, které pokrývaly povrch, ještě něco žije. Na jiných ani nebyly oceány, které by stály za řeč, a nic, co by nějak zvlášť připomínalo atmosféru.

«Většinou to bylo tak,» řekl Ivan. «Většinou jsme to nepřežili. Tato linie událostí, v níž žijeme, je kuriózní výjimka; odlehlá nitka na samém pokraji pravděpodobnostního prostoru. Existuje jen proto, že tu jsme a můžeme ji pozorovat. A můžeme ji tady pozorovat jen proto, že se stala.»

Sergio prošel zbytek snímků, variací na totéž bezútěšné téma. Byl absolutně přesvědčen, že jsou pravé - alespoň tak pravé, jak mohou informace sdílené různými liniemi vývoje být. Tyto snímky byly tajemstvím, které si Ivan osmdesát let nechával pro sebe - snímky, které svědčily nikoli o božském zásahu, nikoli o *zázraku*, ale o krutosti. Přežili jsme, pomyslel si Sergio, ale ne proto, že nám bylo pomoheno, že jsme si zasloužili spásu, ale proto, že podle zákonů pravděpodobnosti *někdo* musel.

«Co teď?»

«Odvez to, co máš, zpátky na diecézi. Přesvědči je, aby si to poslechli.»

«Žádáte po mně mnoho.»

«Jsi sluha boží,» řekl Ivan s lehkou ironií. «Požádej Ho o pomoc.»

«Proč bych měl ještě věřit?»

«Proto že teď potřebuješ víru víc než kdy jindy. To odjakživa chybělo - když jsme důkaz měli, nepotřebovali jsme ho. Jenže náš důkaz byl výmysl. Náš řád byla lež vystavěná na lži. Ale zničit řád neznamena zničit svou víru, pokud ji stále máš. Já jsem ji nikdy nenašel, s výjimkou mimořádně dobré termály nebo na dně láhve. Ale ty jsi mladý. Ještě bys mohl víru najít, i když se ti to zatím nepodařilo. Kromě toho si myslím že ji budeš potřebovat. To, s čím budeš bojovat, bude něco jako džihád.»

«Bude to těžší, než si myslíš,» promluvil hlas, který nevyšel z postavy na loži.

«Bellarmine,» řekl Sergio a otočil se k Domnělému, který se do místnosti tiše vkradl. Ozval se šelest prořezávaného vzduchu, zablýskl se kov a Bellarminova ruka vytrhla kartičky ze Sergiova sevření. Domnělý si je chvíli držel u obličeje, předstíral zvědavost. Potom je hbitým, velice rychlým pohybem roztrhal na kousky. «Věděl jsem, že tyto snímky existují,» prohlásil rezavým hlasem. «Zničit je téměř nestálo za tu námahu.»

«Dávejte si pozor, co říkáte. Magnetofon stále běží.»

«Můj hlas se nezaznamená. Mluvím na tebe přímo prostřednictvím tvého katechety. Jestli *záznam* přehraješ někomu z diecéze, uslyší pouze to, jak mluvíš do prázdné místnosti.»

Sergio natáhl ruku a zastavil nahrávání. «Teď mluvte. O co jde? Jak jste se dozvěděl o Indrani?»

Bellarmin přistoupil blíž. Sergio ucítil v hlavě zvláštní, nepříjemný pocit.

«Není to snad jasné? Od tvého katechety.» Když mluvil nahlas, měl jeho hlas hlubší tón. «Ty si myslíš, že to zařízení je pasivní, že existuje jen proto, aby poskytovalo vedení a umožňovalo prohlížení svatých dat. Ale ono toho umí víc. Pod obličejem mám soustavu supravodivých zařízení, která jsou citlivá na nepatrné elektromagnetické změny v nejbližším

okolí. Díky tomu jsem na balkoně vycítil tvou nervozitu. Tato soustava mi umožňuje číst data zachycená tvým katechetou - všechno, co vidíš a slyšíš. Zradil jsi sám sebe, Menendezi.»

«Jak dlouho to víte?»

«My Domnělí taková data používáme, jak se nám zlíbí. Byl jsem o tvé nerozvážnosti zpraven nedlouho poté, co k ní došlo.»

«Tak proč - ne, počkat, už to chápu. Vy jste čekali, že?» Teď, když to pochopil, se málem rozesmál, jak to bylo jasné. «Tajili jste důkazy před diecézí pro případ, že by se vám to někdy mohlo hodit, abyste mě vydírali. To je chytré, Bellarmine. Velmi chytré. Máte můj obdiv.»

«Nebyl jsi nijak výjimečný.»

«Ovšemže ne,» zachroptěl předsmrtně Ivan. «A jak by mohl? Když ho Indrani zachránila, byl to jen další kněžský zelenáč ze semináře.»

«Určitě nás bylo víc,» řekl Sergio.

«Možná ne,» odpověděl Bellarmine. «Ty jsi byl obzvlášť slabý, Menendezi. Ty ses nám nabídl.»

«Žádný slib jsem neporušil.»

«Proč potom až do dneška tajit, co se stalo?» Bellarmine tiše promluvil na Zakladatele. «Vy to také víte. Víím, že o tom s vámi mluvil.»

Sergio vrátil magnetofon do brašny. «Tohle zničit nemůžete,» řekl stroji, který ho pozoroval. «Diecéze nahrávku očekává, ať se vám to líbí, nebo ne.»

«Nejdřív se musíte vrátit do Vikingville,» poznamenal Bellarmine a udělal krok k Sergiovi. Ale než k němu došel, zastavil se. Jeho postava bez obličeje se naklonila nad Zakladatelovu postel.

«Běž,» řekl Ivan. «Zmiz odtud, dokud můžeš.»

Bellarmino poklekl a zvedl injekční stříkačku, kterou Zakladatel předtím upustil. Několika mechanicky precizními pohyby zasunul jehlu do lahvičky s gumovým uzávěrem a naplnil ji něčím, co bylo stejně čiré a stejně smrtící jako hadí jed. «Bral jsi to, abys zahnal strach ze smrti. Teď to urychlí její příchod. Není to laskavé?»

Domnělý strhl stranou žlutnoucí přikrývku a odhalil mužův neochlupený hrudník. Když pak jehla klesala k jeho srdci, Zakladatel zvedl ruce a zkusil zápasit s Bellarminovým zápěstím. Sergio o krok přistoupil. Díval se, jak muž v agónii odporu zatíná zuby a volnou rukou neúčinně šmátrá stroji po hrudi.

«Menendezi! Já už jsem stejně mrtvý! Běž!»

Sergio se vrhl vpřed a pokusil se Domnělého od postele odtáhnout, ale výsledek byl stejný, jako by Domnělý byl nějakým obrovským soustrojím, pevně zapuštěným do Chrámu jako takového. Stříkačka na svém sestupu nezakolísala ani tehdy, když Bellarmine odhodil Sergia přes místnost. Sergio narazil do zdi a vyrazil si dech; tvrdé hrany kiwidinockého vlysu se mu zaryly do páteře. Před očima mu vířily hvězdy, ale pokusil se vstát.

«Promiňte, Ivane,» zasípal.

Jehla doputovala k tělu a pronikla do něho. Ve stejném okamžiku, kdy hrot propíchl kůži, Ivanova síla odlétla jako hejno vyplašených vran.

«Nezklamal vás,» vyhrkl Sergio. «Přísahám. A máte pravdu - takto je to lepší. Raději víru než důkaz.»

Bellarminův hlas byl děsivě klidný. «To se ti nepodaří.»

«Dobré... termály,» řekl Ivan a naposledy se zajímavě nadechl. Jeho otevřené oči měly spíš výraz nenadálé radosti než ohromení.

Sergio již prchal. Byl skoro u dveří, když ho Bellarmine dostihl a s překvapující vlídností ho zadržel.

«Nechci tě zabít, Menendezi.»

Sergio zahlédl, že za Bellarminem se přes místnost pohupuje další odpojená koule, tentokrát spíš žlutavá než stříbrná.

«Chcete, abych Ivana zradil a odevzdal zfalšovanou nahrávku, že?»

«Je lepší zradit jednoho muže než Boha.»

Brašna sklouzla na podlahu. «Když odmítnu, zabijete mne.»

Druhý Domnělý se vztyčil za Bellarminem a potom udělal něco, co Sergio nečekal. Možná se ohromení projevilo v jeho výrazu, neboť Bellarmine se prudce otočil a na okamžik povolil svůj stisk. Rozevřený plášť druhého Domnělého odhalil lidské ruce držící zbraň.

V místnosti se bezbarvě zablesklo a Sergiovou lebkou projela intenzivní bolest. Začal křičet, ale bolest již byla pryč, prudká jako blesk. Bellarminovo pancířem chráněné tělo se svezlo na zem a svíjelo se tam jako vyplavený úhoř.

«Dal jsem mu elektromagnetický puls,» prohlásil ten druhý, jehož hlas postrádal strojovost padlého kardinála. «Určitě zasáhl i tvůj implantát: doufám, že to moc nebolelo.»

«Kdo jsi?»

Volná ruka vylétla nahoru a strhla masku z nějaké slitiny. Sergio si až nyní všiml, že je proděravělá maličkými průzory. Za ní se schovávala tvář velice mladého muže se zplihlými černými vlasy, zbroceného potem. Tvář, kterou téměř poznával, jako by se díval přes deformující čočky. «Myslím, že znáš mou sestru, knězi. A myslím, že bychom sebou měli hodit -puls ho nevyřadí na dlouho. Vsadím se, že nepotřebuje dlouho, aby se znovu nahodil.»

«Co se děje?»

«Děje se to, že ti přišla záchrana.»

«Ty jsi Indranin bratr?»

Haidar přikývl. «Ale řekl bych, že teď bychom měli zdrhat a otázky nechat na později - mezi námi a tvým letadýlkem je víc takových jako on. Vejdou se tam dva, nebo ne?»

«V nouzovém případě.»

Bellarminem za nimi vydal zvuk jako vrískající kotě a zaškubal končetinami. Stříbrný ovoid ozářený svíčkami se otočil k Sergiovi. «Zabiju tě, Menendezi, jestli utečeš.»

Sergio sevřel rukama nejbližší svícen a vytrhl jej z držáku, překvapený vlastní silou. Plamen ihned zhasl a Sergio zůstal na okamžik stát s kiwidinockou pěstí z tepaného železa v ruce, jako by neměl ponětí, co s ní udělat. Potom si všiml injekční stříkačky, která dosud vyčnívala z Ivanovy pěsti. A dokonalého zrcadla Bellarminova obličeje, podobného klidnému jezeru v měsíčním svitu.

Udeřil svícem do ovoidu a tenká odrazivá patina nárazem praskla.

Haidar hvízdal. «Ty za sebou nejenom pálíš mosty, ty je přímo zpopelňuješ, hajzly.»

Dostat se dolů trvalo mnohem déle, než očekávali, a Haidar musel cestou zneškodnit tři

další Domnělé tak, že zůstali ochromeně ležet. «Bellarmine nám nejspíš bude v patách,» prohlásil muž. «Určitě už zalarmoval ostatní, takže přijdeme o výhodu překvapení. Ne že bychom ji doopravdy potřebovali, s touhle hračkou.» Zamával před sebou EM puškou, jako by to byl krucifix. «Je to opravdová zbraň, která se dochovala z doby před sloučením. Nechci říct, že by sloučením skončily války, ale ty mi rozumíš.»

«Jak to funguje?»

«Ochromuje to nervový systém. Centrální procesor ne - ten je převážně optický, ale servosystémy, které ovládají jejich pohybové ústrojí. V případě tvého implantátu usmaží rozhraní, kde je napojen na tvé neurony, ale data uložená uvnitř to nepoznamená.»

«To je dobře. Nemáme nic jiného než to, co mám v hlavě.»

«A co v ní mám já,» připomněl Haidar. «Nezapomeň, že jsem tam byl celou dobu s tebou; slyšel jsem každé slovo, které řekl.»

Vepředu propalovalo denní světlo díru do tmy a zachytávalo se na hranách kiwidinockých postav vytesaných do stěn chodby. «Co jsi tady dělal?»

«Ivan o Indrani věděl,» řekl bratr. «Ale nedozvěděl se o ní stejně jako Bellarmine. Ve skutečnosti Ivan celou historii slyšel od samotné Indrani. Nebo ode mne, což je prakticky totéž.»

«Nerozumím.» Haidar během hovoru zneškodnil další dva stroje. Každý puls, který ze zbraně vyšel, spustil někde v Sergiově mozkové kůře sympatetické ozvěny.

«Indrani mě poslala,» řekl Haidar. «Abych věci uvedl na pravou míru. Trvalo jí devět let, než sebrala odvalu, ale nejspíš věděla, že to nebude snadné. A věřila tomu staříkovi. Pochopila, že do toho nebyl zapletený, a potřebovala se k němu dostat, než natáhne brka.»

Vyšli ven. Sergiovi se ulevilo, když spatřil, že ornitoptéra tam stojí nedotčená, jako sedící vážka z foukaného skla.

«Do čeho nebyl zapletený?»

«Do toho, co se ti tenkrát stalo, ve voze.» Haidar se odmlčel, aby se zbavil pláště. Odhalil tak těsně padnoucí, žebrovaný povrchový oděv, blyštící se odznaky klanové příslušnosti. «Víš, nebylo to úplně tak, jak sis myslel. Vím to, protože jsem slyšel, jak to vyprávíš Zakladateli, a myslím, že jsi nelhal.»

Rozběhli se k ornitoptéře. «Tak jak to bylo?»

«Především, ta havárie nebyla náhoda. Sám jsi to řekl -vypadalo to, jako by bouře letoun zaskočila. Bouře samozřejmě naplánovaná nebyla, ale i tak bylo docela jisté, že spadneš - někdo si s letounem pohrál.»

«Někdo chtěl, abych se zřítíl?»

«Smrtelně ne, ale dost, aby ses nemohl vrátit domů. To proto, abys musel najít útočiště ve voze a padl za oběť nepopiratelným svodům mé sestry. Vyšlo to, ne?»

«Mohl to udělat jedině někdo z diecéze.»

«Mechanické bratrstvo. Jsou přece všude, ne? Zdá se, že se vidí jako další stádium evoluce a rád má být prostředkem k tomu, aby si podrobili lidstvo, aniž by si toho někdo všiml. Indrani si myslí, že to dělají většině knězů, kteří vyjdou ze semináře - zařídí, aby se zřítíli, a pak se na to dívají.»

«Oni to věděli.»

«Co?»

«Ostatní knězi. Věděli, co se mi přihodilo. Myslel jsem, že je to tím, že jsem nedovedl přesvědčivě lhát. Nikdy mě nenapadlo, že se něco podobného mohlo stát také jim.»

«Starý Ivan měl pravdu, knězi.»

«Cože?»

«Jsi vážně zelenáč.»

Dorazili k čekající ornitoptéře. Sergio otevřel kabinu a horečně upravil sedadlo, posunul je po ozubené tyči dopředu, aby za sebou udělal místo pro pasažéra. «Myslíš, že se tam vmáčkneš? Let do Vikingville trvá dlouho.»

«Naštěstí tak daleko neletíme.»

Sergio vlezl do kabiny za ním, prudce zavřel horní kryt a probudil maličký létající stroj k lenivému životu. Křídla ožila záchvěvy podrážděného chitinu. «Tak abych v tom měl jasno,» řekl, zatímco jeho prsty tančily po řízení. «Nachystají to na nás, abychom spadli, a někteří z nás se nechají svést. Oni se o tom dozvědí prostřednictvím katechety - a potom nás mají navždycky v hrsti, kdybychom pohrozili, že se postavíme proti řádu.»

«Tak nějak to je.»

Vzlétli.

«Je to elegantní. Cynické, ale elegantní. Ale bez vnější pomoci by to nefungovalo.»

«Jsou různé prostředky,» odvětil Haidar. «S Indrani to bylo vydírání v jiné podobě. Klan byl u asymetrií těžce zadlužený - abychom si zajistili živobytí, potřebovali jsme jejich posvěcené stroje. Někdo z řádu - někdo, kdo musel pracovat pro Mechanické bratrstvo - kontaktoval Indrani a dal jí na srozuměnou, co se od ní očekává a co se stane, když to neudělá. Že s její rodinou bude konec. A ona nejspíš zemře hladu.»

Stín ornitoptéry se zmenšoval, křídla zběsile tloukla, aby stroj nabral výšku. S každým mávnutím se po křídlech rozběhla duhová moaré.

«Jak se ti podařilo proniknout do řádu?»

«Pod pískem jsou chodby, které tam zůstaly po válkách. Některé sahají až pod kopuli. Jako správní domorodci o nich víme všechno. A stačilo, aby moje přestrojení oklamalo stroje na dálku.»

«Bellarmine měl podezření.»

«Nemohl si mě přecíst jako ostatní. Musel usoudit, že jsem nějaké velké zvíře nebo nějaká nová frakce uvnitř Mechanického bratrstva. Tak jako tak špatná zpráva.»

V tom okamžiku pronikli polymerem; krátký odpor a vzápětí volnost. Sergio se odvážil ohlédnout se za vzdalujícím se Chrámem. Zhlédl, jak obranné chrliče rozevřely tlamy a jejich očka se rozhořela.

Hlavou se mu rozezněl švitořivý hlas. Kdysi to možná byl hlas Boha, ale poškozený katecheta jej proměnil ve znervózňující bzučení, jako když je masačka zavřená v náprstku.

«Myslím, že nám vyhrožují,» prohlásil Sergio. «Možná se pokusí sestřelit nás. Vyhovovalo by jim víc, kdybych se do Vikingville nevrátil, přestože mne mohou zdiskreditovat. Riziko neúspěchu je patrně příliš velké.»

«Teď hlavně řid', knězi.»

Obloha po obou stranách kabiny rudě vzplála, jako by nenadále přišel jasný soumrak. Lasery bodaly kolem nich a potom zajely blíž, seběhly se, takže ornitoptéra se ocitla v tunelu přímočarých rudých paprsků.

Znovu to bzučení v lebce.

Paprsky se dotkly křídel, jejichž žilkovaná kůže vzápětí zmizela v obláčku ionizovaného chitinu, zůstal jen zčernalý pomocný rám. Ornitoptéra sklonila nos, jako by se chtěla modlit.

«Řekl bych, že spadneme,» poznamenal Sergio. Překvapivě při tom cítil neuvěřitelný klid. Pokusil se uchopit to, co zbylo z jeho víry, přestože si nebyl tak docela jist, jestli se vůbec ještě dá něco zachránit.

A potom narazil do země.

Nejdřív světlo, potom tma a období neodhadnutelného času - možná se to dalo srovnat s mučivým stavem, který zažil Zakladatel na palubě kiwidinocké lodi při letu ke Zkáze. Když to však skončilo, Sergio zjistil, že neodcestoval téměř nikam. Ležel v písku obličejem dolů a byla mu nevyslovitelná zima, plíce trpěly s každým nadechnutím. Nad ním stál Haidar. Koutkem oka zahlédl rozlomený vrak ornitoptéry. Vypadala jako hračka rozšlápnutá nevšímavým dítětem.

«Myslím, že budeš žít, knězi, ale musíš se začít hýbat.» Indranin bratr mluvil s lehkostí, která Sergiovi připadala nepředstavitelná. Vzpomněl si, že mnozí příslušníci sběračských klanů jsou marsovské atmosféře přizpůsobeni lépe než lidé, kteří žili ve Vikingville a jiných městech. Když se Sergio zkusil pohnout, ucítil, jak se mu na prsou přeskupilo několik dyk.

«Myslím, že mám pár žeber zlomených.»

«Jestli se nerozhýbeš, budeš mít o hodně větší starosti. Musíme to překousnout.»

Za Haidarem se duna zvedala do půlky vzdálenosti k zenitu. «Tam mám podle tebe vylézt?»

«Jdou si pro nás,» řekl Haidar a ukázal směrem k Chrámu. Sergio z toho málem dostal křeče, ale změnil polohu tak dlouho, až uviděl na Chrám. Ze středové věže vybíhali Domnělí se zrcadlovými tvářemi a hnali se přes teraco. Jednomu trčela z obličeje pěst.

«Nevím, jestli to dokážu,» řekl Sergio. «Jsem dost zraněný - možná bys měl-»

Indranin bratr ho postavil na nohy. Sergiovi ten pohyb spustil v hrudi mučivý ohňostroj. Ale když stál, bolest se kupodivu zmírnila. «Jestli máš zlomená žebra, bude ti líp -ted', když stojíš, nemáš na hrudníku takový tlak. Myslíš, že to zvládneš?»

«Hodně jsi riskoval, abys mi pomohl, co?»

Pokrčil rameny, jako by to nemělo žádný význam. «Dlužil jsem to Indrani. Byla by to udělala sama, ale já bych jí to nedovolil. Z nějakého důvodu si myslí, že tě má ráda, knězi, i po těch devíti letech. Nesnažím se předstírat, že se v ženách vyznám.»

Sergio posunul jednu nohu před druhou. «Co najdeme na druhé straně té duny?»

«Víc lidí z klanů, než jsi kdy viděl, jestli několik dobrých lidí dodrželo slovo. A myslím, že nebudou mít náladu na nějaký večírek.»

Ještě než domluvil, oblohou něco prolétlo, od vrcholku duny ke středové věži Chrámu asymetriků. Byla to zbraň, malá střela; něco, co se kočovníkům podařilo vykopat; pozůstatek válek, které na Marsu zuřily před sloučením a po něm. V místě, kam dopadla, se kus věže ulomil a zřítíl se k zemi, přičemž v pádu prorazil zdi v několika nižších patrech.

«Řekl, že to bude džihád,» řekl Sergio. «Svatá válka.»

«Měl pravdu,» odvětil Haidar. «A já myslím, že právě začala.»